

תקרוכתא לאורייתא הוא דעבדו, ולא יקבלו מגף כלום, אמר ליה ולא מקבלי מלי דאורייתא, אמר אין. אתו כל בני מאתא. אמר ליה רבי יהודה פלהון מארי מתיבתא, אמר ליה, ואי אית מאן דלא יאות למיתב הכא ליקום וליזיל.

קם רבי אבא ואבדיל מנייהו עשרה די יקבלון מגיה, אמר להו יתיבו בהדי גברא רבא דנא, ואנא ואנון נקבל למחר ונתיב עמיה. אזלו. ואנון עשרה דאשתארו עמיה יתיבו (אנון עשרה) ולא אמר כלום, אמרו ליה אי רעותיה דמר נקבל אפי שכינתא. אמר להו והא רבי אבא לית הכא, שדרו בהדיה ואתא.

פתח ואמר ויי פקד את שרה כאשר אמר. מאי שנויא הוה הכא, הוה ליה למימר ויי זכר את שרה כמה דאמר (בראשית ל) ויזכר אלהים את רחל. דאין פקידה אלא על מה דהוה בקדמיתא. אלא בקדמיתא הוה, דכתיב שוב אשוב אליך כעת חיה, ועל אותו ענין נאמר שפקד עכשיו, משמע דכתיב כאשר אמר, דאלמלא לא נאמר כאשר אמר לימא זכירה, אבל פקד ההיא מלה דאמר למועד אשוב אליך.

לבתר אמר הכי, האי צדיק דזכי למיסק להווא יקר עלאה, דיוקניה מתפתח בכרסי קריה, וכן לכל צדיק וצדיק דיוקניה לעילא פד הוה לתתא לאבטחא לההיא נשמתא קדישא.

והיינו דאמר רבי יוחנן, מאי דכתיב, (חבקוק א) שמש ירח עמד זבלה, דזתרון גופא ונשמתא דקיימין באדרא קדישא עלאה דלעילא פדיוקנא דהוה קאים בארעא, וההיא דיוקנא מתזנא הנאת נשמתא, וההיא עתידה לאתלבש בהאי גרמא דאשתאר בארעא, וארעא מתעבר מגיה וטפל טיגיה לברא, ודא הוא דאתקרי קדושה.

אמר כן. באו כל בני העיר. אמר לו רבי יהודה, כלם ראשי ישיבות. אמר לו, ואם יש מי שלא נאה לו לשבת כאן - שיקום וילך.

קם רבי אבא והבדיל מהם עשרה שיקבלו ממנו. אמר להם, שבו עם האיש הגדול הזה, ואני והם נקבל למחר ונשב עמו. הלכו. ואותם עשרה שישבו עמו ישבו [אותם עשרה] ולא אמר כלום. אמרו לו, אם רצונו של מר, נקבל פני שכינה. אמר להם, והרי רבי אבא אינו כאן. שלחו לו וכא.

פתח ואמר, וה' פקד את שרה כאשר אמר, מה השנוי שהיה כאן? היה לו לומר, וה' זכר את שרה, כמו שאמר (בראשית ל) ויזכר אלהים את רחל, שאין פקידה אלא על מה שהיה בתחלה. אלא בהתחלה היה, שפתיב שוב אשוב אליך כעת חיה, ועל אותו ענין נאמר שפקד עכשיו, משמע שפתיב כאשר אמר. שאלמלא לא נאמר כאשר אמר, שיאמר זכירה. אבל פקד - אותו דבר שאמר למועד אשוב אליך.

אחר כך אמר רב, צדיק זה שזוכה לעלות לאותו כבוד עליון, דמותו נחקקת בכסא כבודו, וכן לכל צדיק וצדיק דמותו למעלה כמו שהיה למטה להכטיח לאותה נשמה קדושה. וזהו שאמר רבי יוחנן, מה זה שפתיב (חבקוק א) שמש ירח עמד זבלה? שזוהרים גוף ונשמה שעומדים בגין הקדוש העליון שלמעלה כדמות שהיה עומד בארץ, ואותה דמות נזונית הנאת הנשמה, ואותה העתידה להתלבש בעצם הזו שנשארה בארץ, והאדמה תעבר ממנה וטופלת את הזהמה החוצה, וזהו שנקרא קדושה.

וְכַשְׁעוֹמְדָת אֹתָהּ הַדְּמוּת הַהִיא
שְׁלֹמֶעֱלָה, בָּאָה בְּכָל חֹדֶשׁ
לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב (ישעיה סו) וְהָיָה
מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ. וְהוּא מְבַשֵּׁר לִיָּה וְאָמַר
לוֹ וְאָמַר, לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ. לְהַהוּא זְמַן דְּעֵתִיד לְאַחֲרָא מִיִּתְיָא
עַד דְּאַתְּפַקְדַת לְהַהוּא זְמַנָּא פְּמָה דְאַתְּבַשֵּׁר הָדָא הוּא
דְכֵתִיב וַיִּי פִקְדַת אֶת שָׁרָה פְּאֲשֶׁר אָמַר. וְהַהוּא יוֹמָא דְחֵדִי
קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעוֹבְדוּי הָדָא הוּא דְכֵתִיב, (תהלים קד)
יִשְׁמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אַבְיָא גִימָא לָן מַר עַל פְּרִשְׁתָּא לְבִתְרָא, אָמַר
יָאוּת לְכוּן לְמַפְתַּח פְּרִשְׁתָּא דָא. פִּתַּח וְאָמַר וַיְהִי
אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם וַגּוֹ'
וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ אֶת יְחִידֶךָ אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ וַגּוֹ'. הֲכָא
אֵית לְאַסְתְּבָּלָא הָאִי אֹמְנָא דְאַפִּיק פְּסָפָא מִמְּקוֹרְרָא
דְאַרְעָא, מָאִי עֵבֵד.

בְּקִדְמִיתָא מְעִייל לִיָּה בְּנוֹר דְלִיק עַד דְנִפִּיק מִגִּיָּה כָּל
זוֹהֲמָא דְאַרְעָא, וְהָא אֲשִׁתְּאַרְת פְּסָפָא אֲבָל
לֹא כְּסָפָא שְׁלִימָתָא, לְבִתְרָא מָאִי עֵבִיד, מְעִייל לִיָּה בְּנוֹרָא
כְּדִבְקִדְמִיתָא וּמִפִּיק מִגִּיָּה סְטִיפִי כְּמָה דְאַתָּא אָמַר, (משלי
כה) הֲגוּ סִיגִים מִכֶּסֶף וַגּוֹ' וּכְדִין הוּא כְּסָפָא שְׁלִימָתָא
כְּלָא עֲרַבּוּבָא.

כְּךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְעִייל הָאִי גּוּפָא תַּחוּת אַרְעָא עַד
דְמַתְרַקֵּב פּוּלִיָּה וְנִפִּיק מִגִּיָּה כָּל זוֹהֲמָא בִישָׂא,
וְאַשְׁתָּאֵר הַהוּא תְרוּוד רְקֵב וְאַתְּבְּנִי גּוּפָא מִגִּיָּה, וְעַד פְּעֵן
הוּא גּוּפָא לָא שְׁלִים.

לְבִתְרָא הַהוּא יוֹמָא רַבָּא דְכֵתִיב, (זכריה יד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד
הוּא יוֹדֵעַ לִיָּי לֹא יוֹם וְלֹא לִיָּלָה, מַתְטַמְרֵן כְּלָהוּ
בְּעַפְרָא כְּדִבְקִדְמִיתָא מִן קָדָם דְחִילוּ וְתַקִּיפוּ דְקוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא, הָדָא הוּא דְכֵתִיב, (ישעיה ב) וּכְבָאוּ בְּמַעֲרוֹת
צְרִים וּבְמַחְלוֹת עֶפֶר מִפְּנֵי פַחַד יְיָ וּמַהְדֵּר גְּאוּנוֹ וַגּוֹ'.
וְנִפִּיק נִשְׁמַתִּיָּהוּ וּמַתְעַבֵּל הַהוּא תְרוּוד רְקֵב וְאַשְׁתָּאֵר
הוּא. זְהוּ שְׁכָתוּב (ישעיה ב) וּכְבָאוּ בְּמַעֲרוֹת צְרִים וּבְמַחְלוֹת עֶפֶר

וְכַשְׁעוֹמְדָת אֹתָהּ הַדְּמוּת הַהִיא
שְׁלֹמֶעֱלָה, בָּאָה בְּכָל חֹדֶשׁ
לְהַשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב (ישעיה סו) וְהָיָה
מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ. וְהוּא מְבַשֵּׁר לִיָּה וְאָמַר
לוֹ וְאָמַר, לְמוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ. לְהַהוּא זְמַן דְּעֵתִיד לְאַחֲרָא מִיִּתְיָא
עַד דְּאַתְּפַקְדַת לְהַהוּא זְמַנָּא פְּמָה דְאַתְּבַשֵּׁר הָדָא הוּא
דְכֵתִיב וַיִּי פִקְדַת אֶת שָׁרָה פְּאֲשֶׁר אָמַר. וְהַהוּא יוֹמָא דְחֵדִי
קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא בְּעוֹבְדוּי הָדָא הוּא דְכֵתִיב, (תהלים קד)
יִשְׁמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְיָא, יֹאמַר לְנוּ מַר
עַל הַפְּרִשָּׁה שְׂאֵחַר כְּךָ. אָמַר, יָפָה
לְכֶם לְפִתַּח פְּרִשָּׁה זוֹ. פִּתַּח
וְאָמַר, וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם וַגּוֹ',
וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ אֶת יְחִידֶךָ
אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ וַגּוֹ'. כָּאֵן יִשׁ
לְהַתְּבוּנָן, הָאֵמֵן הִזָּה שְׁמוּצִיא
כְּסָף מִמְּקוֹר הָאָרֶץ, מַה עוֹשָׂה? .
בְּתַחֲלָה מְכַנִּיס אוֹתוֹ לְאִשׁ
דוֹלְקַת עַד שְׁמוּצִיא מִמְּנוּ אוֹת כָּל
הַזְּהֵמָה שֶׁל הָאָרֶץ, וְהָרִי נִשְׂאָר
כְּסָף, אֲבָל לֹא כְּסָף שְׁלָם. אַחַר
כְּךָ מַה עוֹשָׂה? מְכַנִּיס אוֹתוֹ בְּאִשׁ
כְּבַתְּחִלָּה וּמוּצִיא מִמְּנוּ סִיגִים,
כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (משלי כה) הֲגוּ סִיגִים
מִכֶּסֶף וַגּוֹ', וְאֵז הוּא כְּסָף שְׁלָם
לְלֹא עֲרַבּוּבָה.

כְּךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַנִּיס אֶת
הַגּוּף הִזָּה תַּחַת הָאָרֶץ, עַד שְׁכָלוּ
נְרַקֵּב וַיִּצְאָה מִמְּנוּ כָּל הַזְּהֵמָה
הַרְעָה, וְנִשְׂאָר אוֹתוֹ תְרוּוד רְקֵב
וְנִבְנָה מִמְּנוּ הַגּוּף, וְעַד עַכְשָׁו
הוּא גּוּף לֹא שְׁלָם.

אַחַר אוֹתוֹ יוֹם הַגְּדוֹל, שְׁכָתוּב
(זכריה יד) וְהָיָה יוֹם אֶחָד הוּא יוֹדֵעַ
לְה' לֹא יוֹם וְלֹא לִיָּלָה, מְסַתְרִים
כְּלָם בְּעֶפֶר כְּמוֹ בְּתַחֲלָה מִלְּפָנֵי
פַּחַד וְהַחֲזֵק שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
מִפְּנֵי פַחַד ה' וּמַהְדֵּר גְּאוּנוֹ וַגּוֹ'.

וַיֵּצֵא נִשְׁמָתָם וּמִתְעַפֵּל אוֹתוֹ תִרְוֹד רֶקֶב, וַיִּשְׁאַר גּוֹף שְׁנֹכְנָה שָׁם [האור] שְׁלוֹ פְּאוֹר הַשָּׁמַשׁ וּכְזֹהֵר הַרְקִיעַ, שְׁכָתוֹב (דניאל יב) וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ וְגו'. וְאִזּוּ פֶסֶף שָׁלֵם, גּוֹף שָׁלֵם בְּלִי עַרְבוּבָה אַחֲרָת.

שְׁאֵמֵר רַבִּי יַעֲקֹב, גּוֹף שְׁמַאִיר יִזְרַק הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְלַמְעֵלָה, שְׁכָתוֹב (ישעיה כו) כִּי טַל אוֹרוֹת טַלְף, וְכָתוּב (שם כב) הִנֵּה ה' מְטַלְטֵלְךָ וְגו'. וְאִזּוּ יִקְרָאוּ קְדוּשִׁים עֲלִיּוֹנִים, שְׁכָתוֹב (שם ד) קְדוּשׁ יֵאָמֵר לוֹ. וְזֵהוּ שְׁנִקְרָא תַחֲתֵית הַמַּתִּים שֶׁל הַסּוּף, וְזֵהוּ [כִּפְף שָׁלֵם גּוֹף שָׁלֵם] [נְסִיּוֹן] אַחֲרוֹן, וְלֹא יִטְעֲמוּ עוֹד טַעַם הַמְּוֹת, שְׁכָתוֹב בִּי נִשְׁפַּעְתִּי נְאֻם ה' כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וְגו' כִּי בְרַף אֲבָרְכְךָ וְגו'. וּבְאוֹתוֹ זְמַן מִתְפַּלְלִים הַצַּדִּיקִים שֶׁלֹּא יִתְנַסּוּ בְּזֶה יוֹתֵר.

מַה כָּתוּב? וַיִּשָּׂא אֲבָרְהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אֵיל וְגו'. אֵלוֹ שְׂאֵר רִשְׁעֵי הָעוֹלָם שְׁנִקְרָאוּ אֵילִים, כְּמוֹ שְׁנֵאָמֵר (ישעיה ס) אֵילֵי נְכוֹת יִשְׁרָתוּנְךָ, וּמִתְרַגְּמִים: גְּדוּלֵי נְכוֹת. אַחַר נֶאֱחָז בְּסִבְךָ וְגו', כְּמוֹ שְׁנֵאָמֵר וְכָל קַרְנֵי רִשְׁעִים אֲגַדְעוּ. וַיִּלֶּךְ אֲבָרְהָם וַיִּקַּח אֶת הָאֵיל וְגו', שֶׁהֵם מְזַמְּנִים לְהִתְנַסּוֹת בְּכָל נְסִיּוֹן רַע, וַיִּשְׁאָרוּ הַצַּדִּיקִים לְעוֹלָם הַבָּא כְּמוֹ מְלֹאכִים עֲלִיּוֹנִים קְדוּשִׁים לִיחַד אֶת שְׁמוֹ, וְלִכְן כָּתוּב (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וַיִּשְׁמוּ אֶחָד וְגו'.

אָמֵר לוֹ [אָמֵר לָהֶם] רַבִּי יְהוּדָה, מִכָּאֵן וְהִלָּאָה פִּתְחוֹ הַפֶּתַח. נִכְנַס יוֹם אַחַר, וְנִכְנַסוּ לְפָנָיו כָּל בְּנֵי הָעִיר. אָמְרוּ לוֹ, יֹאמֵר לָנוּ מִר דְּבַרֵי תוֹרָה בְּפִרְשָׁה שְׁקָרִינוּ בָּהּ בַּיּוֹם שִׁבְתָּ, וְה' פִּקַּד אֶת שָׂרָה. קָם בֵּין הָעַמּוּדִים, פִּתַּח וְאָמַר, וְה' פִּקַּד אֶת שָׂרָה וְגו'. שְׁלֵשָׁה מִפְתָּחוֹת בִּידוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְלֹא מְסָרֵם לֹא בִּיד מְלֹאָךְ וְלֹא בִּיד שָׂרָף: מִפְתָּח שֶׁל חַיָּה, וְשֶׁל גְּשָׁמִים, וְשֶׁל תַּחֲתֵית הַמַּתִּים. בָּא אֲלֵיהֶוּ וְנִטַּל הַשָּׁנִים - שֶׁל גְּשָׁמִים וְשֶׁל תַּחֲתֵית הַמַּתִּים.

גּוּפָא דְאַתְבְּנֵי תַמָּן (נ"א נהורא) דִּילִיָּה בְּנֵהוּרָא דְשִׁמְשָׁא וּכְזֹהֵרָא דְרְקִיעָא דְכְּתִיב, (דניאל יב) וְהַמְשַׁכְּלִים יִזְהָרוּ כְּזֹהֵר הַרְקִיעַ וְגו'. וּכְדִין בְּסַפָּא שְׁלִים, גּוּפָא שְׁלִימָא בְּלֹא עַרְבוּבָה אַחֲרֵינֵיהָ.

דְּאָמֵר רַבִּי יַעֲקֹב גּוּפָא דְנִהִיר יְרֵמִי קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא מְלַעֲיֵלָא דְכְּתִיב, (ישעיה כו) כִּי טַל אוֹרוֹת טַלְף. וּכְתִיב (ישעיה כב) הִנֵּה יְיָ מְטַלְטֵלְךָ וְגו'. וּכְדִין יִתְקַרְוּן קְדִישִׁין עֲלֵאִין דְכְּתִיב, (ישעיה ד) קְדוּשׁ יֵאָמֵר לוֹ. וְדָא הוּא דְאַתְקַרֵי תַחֲתֵית הַמַּתִּים דְבִתְרֵינֵיהָ, וְדָא הוּא (בְּסַפָּא שְׁלִים גּוּפָא שְׁלִימָא) (נ"א נסיונא) בְּתֵרֵינֵיהָ וְלֹא יִטְעֲמוּן עוֹד טַעֲמָא דְמוֹתָא דְכְּתִיב בִּי נִשְׁפַּעְתִּי נְאֻם יְיָ כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וְגו' כִּי בְרַף אֲבָרְכְךָ וְגו'. וּבְהֵוּא זְמַנָּא מְצִלוּ צַדִּיקֵינֵיהָ דְלֹא יִתְנַסּוּן בְּדָא יִתִּיר.

מַה כָּתִיב וַיִּשָּׂא אֲבָרְהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אֵיל וְגו'. אֵלִין שְׂאֵר חַיִּיבֵי עֲלָמָא דְאַתְקַרְוּן אֵילִים כְּמָה דְאַתְ אָמֵר, (ישעיה ס) אֵילֵי נְכוֹת יִשְׁרָתוּנְךָ וּמִתְרַגְּמִין רַבְרָבֵי נְכוֹת. אַחַר נֶאֱחָז בְּסִבְךָ וְגו' כְּמָה דְאַתְ אָמֵר, (תהלים עה) וְכָל קַרְנֵי רִשְׁעִים אֲגַדְעוּ. (וישלח אֲבָרְהָם וְגו) וַיִּלֶּךְ אֲבָרְהָם וַיִּקַּח אֶת הָאֵיל וְגו'. דְאַנּוּן מְזַמְּנִין לְאַתְנַסָּאָה בְּכָל נְסִיּוֹנָא בִישָׂא, וַיִּשְׁתַּאֲרוּן הַצַּדִּיקִים לְעֲלָמָא דְאַתִּי כְּמִלְאכִין עֲלֵאִין קְדִישִׁין לִיחַדָּא שְׁמִיָּה, וּבְגִין כֵּן כְּתִיב, (זכריה יד) בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וַיִּשְׁמוּ אֶחָד וְגו'.

אָמֵר לִיָּה (נ"א אֵמֵר לִיוֹן) רַבִּי יְהוּדָה מִכָּאֵן וְלִהְלָאָה אֲצִלְחוּ פִּתְחָא. עֹאֵל יוֹמָא אַחֲרָא עֹאֵלוֹ קַמִּיָּה כָּל בְּנֵי מְתָא, אָמְרוּ לִיָּה לִימָא לֵן מִר מְלִיָּא דְאוֹרֵינֵיהָ בְּפִרְשָׁתָא דְקַרִּינָן בָּהּ יוֹמָא דְשַׁבְּתָא וַיִּי פִּקַּד אֶת שָׂרָה. קָם בֵּינֵי עַמּוּדֵי, פִּתַּח וְאָמַר וַיִּי פִּקַּד אֶת שָׂרָה וְגו'. שְׁלֵשׁ מִפְתָּחוֹת בִּידוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא וְלֹא מְסָרֵם לֹא בִּיד מְלֹאָךְ וְלֹא בִּיד שָׂרָף. מִפְתָּח שֶׁל חַיָּה וְשֶׁל גְּשָׁמִים וְשֶׁל תַּחֲתֵית הַמַּתִּים. בָּא אֲלֵיהֶוּ וְנִטַּל הַשָּׁנִים שֶׁל גְּשָׁמִים וְשֶׁל תַּחֲתֵית הַמַּתִּים.

וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן לֹא נִמְסַר בְּיַד אֱלֹהֵי אֵלָא אַחַת. דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן פְּשִׁבְקֵשׁ אֱלֹהֵי לְהַחֲיוֹת בֶּן הַצְּרַפִּית אָמַר לִיה קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, לָא יֵאוּת לָךְ לְמִיסַב בִּידְךָ שְׁתֵּי מִפְתָּחוֹת, אֵלָא תַן לִי מִפְתָּח הַגְּשָׁמִים וּתְחַיֶּה הַמַּת. וְהֵינְנו דְּכַתִּיב, (מלכים א יח) לָךְ הִרְאָה אֵל אַחְזָב וְגו' וְאַתְנָה מְטָר. לֹא אָמַר וְתַן מְטָר אֵלָא וְאַתְנָה.

וְהָא אֱלִישֶׁע הָוֹ לִיה. אִין. לְקַיִם פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי, אֵלָא שְׁלִשְׁתָּם לֹא מְסַרְם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיַד שְׁלִיחַ, דְּאָמַר רַבִּי סִימוֹן בֶּא וְרָאָה כַּחוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּפַעַם אַחַת מְחִיָּה מְתִים וּמוֹרִיד שְׁאוּל וְיַעֲל, מְזַרִיחַ מְאוּרוֹת וּמוֹרִיד גְּשָׁמִים, מְצַמִּיחַ חֲצִיר, מְדַשֵּׁן יְבוּלִים, פּוֹקֵד עֲקָרוֹת, נוֹתֵן פְּרֻנְסוֹת, עוֹזֵר דְּלִים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, זוֹקֵף כְּפוּפִים, מְהַעֲדָא מְלַכִּין וּמְהַקֵּם מְלַכִּין, וְהַכֵּל בְּזַמַּן אֶחָד וּבְרַגַע אֶחָד וּבְכַת אַחַת מַה שְּׂאִין שְׁלִיחַ לְעוֹלָם יְכוּל לַעֲשׂוֹתוֹ.

תְּנִינָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי כָּל מַה שְּׁעוֹשֶׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִינוּ צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֵלָא בְּדַבּוּר, דְּכִינֵן דְּאָמַר מִמְקוֹם קְדוּשָׁתוֹ יְהֵא כֶּף מִיַּד נַעֲשֶׂה. בֶּא וְרָאָה כַּח גְּבוּרְתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא דְּכַתִּיב, (תהלים לג) בְּדַבָּר יִי שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ. דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן (יהודה) מְאִי דְּכַתִּיב, (שמות יב) וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא מְלֶאכֶךָ וְגו'.

א' הַכִּי יִקְרָא סְגִיָּאָה הוּא לְמַצְרָאִי, דְּלֹא דְמִי מְאֵן דְּתַפֵּשׁ מְלֶכָא לְמֵאן דְּתַפֵּשׁ הַדְּיוּטָא. וְעוֹד אִין לָךְ אוּמָה מְזוּהָמָת בְּכָל טוּמְאָה כְּמוֹ הַמְצָרִים דְּכַתִּיב בְּהוּ (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בִּשְׂר חַמוּרִים בְּשָׂרָם וְגו' שְׁהֵם חֲשׂוּדִים עַל מִשְׁכַּב זָכוּר, וְהֵם בָּאִים מִחַם שְׁעֵשָׂה מַה שְּׁעֵשָׂה לְאַבְיָו וְקַלְל אוֹתוֹ וְלִכְנַעַן בְּנוֹ.

וְכִי לֹא הִיָּה לְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֶאכֶךָ אוֹ שְׁלִיחַ לְשַׁגְר לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּמִצְרַיִם כְּמוֹ שְׁעֵשָׂה בְּאֲשׁוּר שְׁהִיָּה

וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, לֹא נִמְסַר בְּיַד אֱלֹהֵי אֵלָא אַחַת. שְׁאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כְּשִׁבְקֵשׁ אֱלֹהֵי לְהַחֲיוֹת בֶּן הַצְּרַפִּית, אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: לֹא נָאָה לָךְ לְקַחַת בְּיַדְךָ שְׁנֵי מִפְתָּחוֹת, אֵלָא תַן לִי מִפְתָּח הַגְּשָׁמִים, וּתְחַיֶּה הַמַּת. וְהֵינְנו שְׁכַתוּב (מלכים א-יח) לָךְ הִרְאָה אֵל אַחְזָב וְגו' וְאַתְנָה מְטָר. לֹא אָמַר וְתַן מְטָר, אֵלָא וְאַתְנָה.

וְהָרִי אֱלִישֶׁע הָיוּ לוֹ? כֵּן. לְקַיִם פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחוֹ שֶׁל אֱלֹהֵי. אֵלָא שְׁלִשְׁתָּם לֹא מְסַרְם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיַד שְׁלִיחַ. שְׁאָמַר רַבִּי סִימוֹן, בֶּא וְרָאָה כַּחוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: בְּפַעַם אַחַת מְחִיָּה מְתִים וּמוֹרִיד שְׁאוּל וְיַעֲל, מְזַרִיחַ מְאוּרוֹת וּמוֹרִיד גְּשָׁמִים, מְצַמִּיחַ חֲצִיר, מְדַשֵּׁן יְבוּלִים, פּוֹקֵד עֲקָרוֹת, נוֹתֵן פְּרֻנְסוֹת, עוֹזֵר דְּלִים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, זוֹקֵף כְּפוּפִים, מְהַעֲבִיר מְלַכִּים וּמְקַיִם מְלַכִּים, וְהַכֵּל בְּזַמַּן אֶחָד וּבְרַגַע אֶחָד וּבְכַת אַחַת מַה שְּׂאִין שְׁלִיחַ לְעוֹלָם יְכוּל לַעֲשׂוֹתוֹ.

שְׁנֵינּוּ בְּבְרִיָּתָא, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל מַה שְּׁעוֹשֶׂה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִינוּ צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֵלָא בְּדַבּוּר. שְׁכִינֵן שְׁאָמַר מִמְקוֹם קְדוּשָׁתוֹ יְהֵא כֶּף - מִיַּד נַעֲשֶׂה. בֶּא וְרָאָה כַּח גְּבוּרְתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתוּב (תהלים לג) בְּדַבָּר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ. שְׁאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן (יהודה), מַה זֶה שְׁכַתוּב (שמות יב) וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא מְלֶאכֶךָ וְגו'?

אִם כֶּף, כְּבוֹד גְּדוֹל הוּא לְמִצְרַיִם, שְׁלֹא דוּמָה מִי שְׁתַּפֵּס מְלָךְ לְמִי שְׁתַּפֵּס הַדְּיוּטָא. וְעוֹד, אִין לָךְ

אִמָּה מְזוּהָמָת בְּכָל טוּמְאָה כְּמוֹ הַמְצָרִים, שְׁכַתוּב בְּהֵם (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בִּשְׂר חַמוּרִים בְּשָׂרָם וְגו', שְׁהֵם חֲשׂוּדִים עַל מִשְׁכַּב זָכוּר, וְהֵם בָּאִים מִחַם שְׁעֵשָׂה מַה שְּׁעֵשָׂה לְאַבְיָו וְקַלְל אוֹתוֹ וְלִכְנַעַן בְּנוֹ.

וְכִי לֹא הִיָּה לְקַבְ"ה מְלֶאכֶךָ אוֹ שְׁלִיחַ לְשַׁגְר לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בְּמִצְרַיִם כְּמוֹ שְׁעֵשָׂה בְּאֲשׁוּר שְׁהִיָּה בְּנוֹ.